ЭКОЛОГИЯ
Экология – табигать белән үсемлекләрнең мөнәсәбәтен өйрәнүче фән.

Таш, су, һава, урманнарны
Табигать дип атыйбыз.
Табигатьсез яшәп булмый
Нигә соң сакламыйбыз?

Елгаларны пычратабыз,
Урманнарны кисәбез.
Чишмәләрне чистартмыйбыз,
Матурлыкны бозабыз.

“Табигатьне саклагыз!”-дип язган,
Лозунглар язып эләбез.
Ә үзебез шул язу янында,
Ашап-эчеп, чүпләп китәбез.

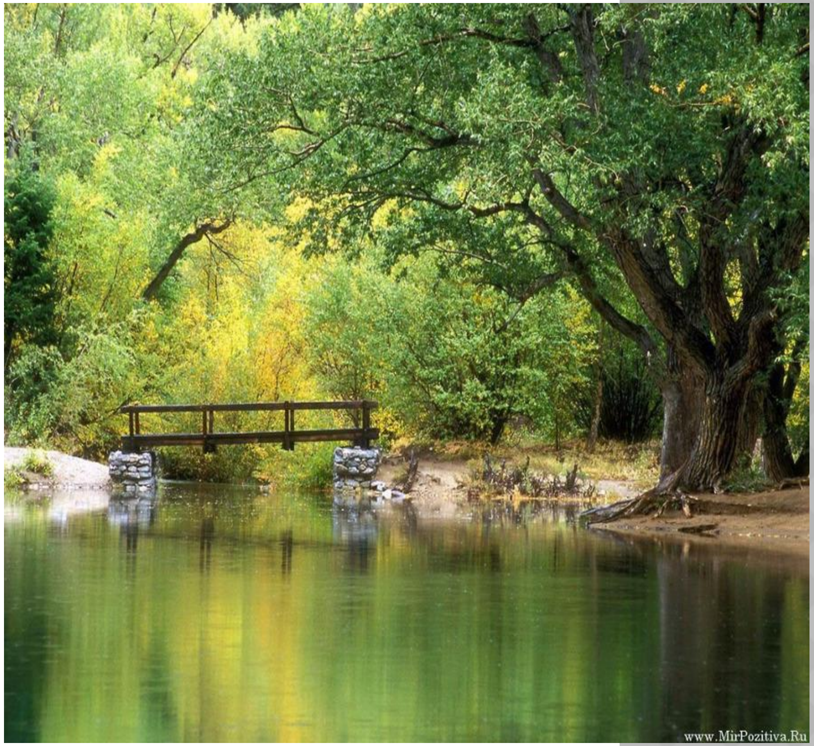

(автор Низамиева Л.К.)

ГОД ЭКОЛОГИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ И ОХРАНЫ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ В РЕСПУБЛИКЕ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАННЫҢ ЭКОЛОГИЯ ЕЛЫНА БАГЫШЛАНГАН ЭМБЛЕМА НӘРСӘНЕ АҢЛАТА СОҢ ? -

ТӨП ЭЛЕМЕНТЫ БУЛЫП ТАБИГАТЬТӘГЕ ПРОЦЕССЛАРНЫҢ ТЫГЫЗ БӘЙЛӘНЕШНЕН КҮРСӘТҮ ТОРА, УЛ ӨЧ КМПОНЕНТ БЕЛӘН ФОРМАЛАША- СУ (ЗӘҢГӘР ТӨС), ҺАВА ЗӘҢГӘРСУ ТӨС) ҺӘМ ЯШЕЛ БИОЛОГИК ТӨРЛЕЛЕК, БӨТЕН ПЛАНЕТАГА ҺӘМ ТАТАРСТАНГА ХАС.

ӨЧ ТӨСЛЕ ЛЕНТА ТАТАРСТАН ФЛАГЫН ХӘТЕРЛӘТӘ, ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ТЕРРИТОРЯСЕН КҮРСӘТӘ, БУ ХӨКҮМӘТНЕҢ ТАБИГАТЬНЕ САКЛАУ ҺӘМ ТАТАРСТАН ХАЛКЫНДА ЭКОЛОГИК КУЛЬТУРА ТӘРБИЯЛӘҮ, ЭКОЛОГИК КУРКЫНЫЧСЫЗЛЫК ҺӘМ ӘЙЛӘНӘ-ТИРӘ МӨХИТНЕ САКЛАУНЫ ТӘЭМИН ИТҮНЕ КҮРСӘТӘ.

НИНДИ ПЫЧРАНУЛАР БУЛА?

- Кешеләр җирне, һаваны,суны пычраталар.

СУНЫҢ ПЫЧРАНУЫ

- Кешеләр елга,күл буйларында завод һәм фабрикалар төзиләр.

Шуның белән сулыклардагы суны пычраталар.

СУСЫЗ ҖИРДӘ ТОРМЫШ ЮК…

- Һәр көнне кеше 1 яисә 2 литр су гына кулланмый,ә күпкә кәбрәк!

ҺАВАНЫҢ ПЫЧРАНУЫ.

- Һавасыз, сусыз кебек җирдә яшәп булмый!
- Ләкин кешеләр һаваны завод, фабрикалар хаттә машиналарда хәрәкәтләнеп тә пычраталар.

ҖИР

- Җирнең пычрануы шулай ук куркыныч. Җирне дә башкаларны саклаган кебек сакларга һәм якларга!

ЭЛЕККЕГЕ ТАБИГАТЬНЕ КИРЕ КАЙТАРЫП БУЛМЫЙ!

- Күпме яр буйлары ташландык әйбер белән тулы!
- Күпме җирләрне казып бетерделәр, ә бит анда рәхәтләнеп ял итеп булыр иде!

ХАЙВАННАР ҖАФАЛАНА!

- Җир,һава,су пычранудан хайваннар җафалана!!!

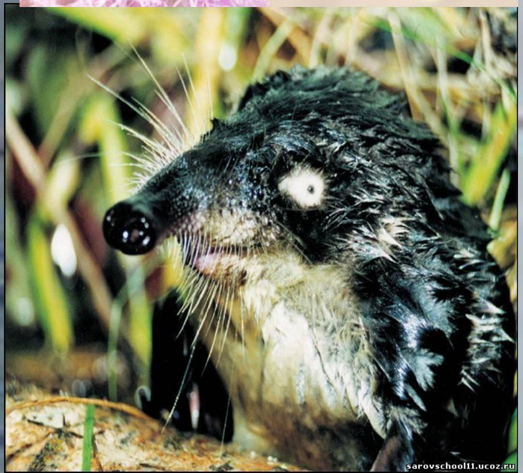

ТАБИГАТЬНЕ САКЛАП КАЛЫП БУЛА!!!

ТАБИГАТНЕ САКЛАГЫЗ!!!

- «Табигатьне саклагыз»-дип бар кеше әйтә!

Ләкин барысы да аны үтәми…

- Разминка.

«ТЕРЕ ТАБИГАТЬКӘ ЭКСКУРСИЯ»

- 1тур «Хайваннар дөньясы»

- Иң биек хайванны яз.
- Иң көчле хайванны яз.
- Иң тәртипле кошны яз.
- Иң зур кошны яз.

  Иң эре балыкны яз.

  Иң зур хайван.
- Нинди кошлар оча белми?
- Нинди балыкларның исемнәре эш коралын аңлата.

- Иң биек хайван. *(Җираф.)*
- Иң көчле хайван. (*Кырмыска.)*
- Иң тәртипле кош. *(Каз.)*
- Иң зур кош. *(Страус.)*
- Иң эре балык. *(Кит-акула)*
- Иң зур хайван. *(Фил.)*
- Нинди кошлар оча белми? (*Пингвин.)*
- Нинди балыкларның исемнәре эш коралын аңлата. (*Пычкы балык, чүкеч балык, кылыч балык.)*

2ТУР. «СИХЕРЛЕ ЧӘЧӘК»

- \- Бу турда кызыл китапка кергән чәчәк исемнәрен хәрефләрдән җыеп төзибез.

ҖАВАП:

- Умырзая.
- Ландыш.

3тур. «Зоопаркта»

- \- Сезгә таблицалар таратам. Шулардагы хайваннарның дөрес бирелешен табып тоташтырырга тиешсез.

4ТУР. «ТАБИГАТЬНЕ ЯРАТАБЫЗ.»

- \- Һәрберегез сорауларның номерын тартып ала һәм шул сорауга җавап бирә.Сораулар тактадагы карточкаларда.

- *1- Ни өчен күпчелек хайваннар, үсемлекләр юкка чыгалар, яисә азаялар?*
- *2- Кызыл китап нәрсә ул?*
- *3- Нәрсә ул заповедник?*
- *4- Безнең авыл елгасы ни өчен пычрак?*
- *5- Тирә – юнь табигатьне ничек сакларга?*
- *6- Һава пычранмасын өчен ни эшләргә?*
- *7- Сезнең өйдә нинди хайваннар бар?*
- *8- Гөлләрне ничек карыйлар?*

ЙОМГАКЛАУ.

- \- Шулай итеп дәресебез тәмамланып килә. Өйдә бер сорауга җавап әзерләп килегез: “Кеше табигатьнең патшасы була аламы?”. Ләкин онытмагыз: кеше чыннанда бик көчле. Ул урманнарны кисеп, чишмәләрне тыгылдырып бетерергә мөмкин. Ләкин онытмагыз: табигатьне юкка чыгарып, кеше үзе нишләр соң? Шушы яшегездән үк табигатьне сакларга өйрәнегез.

Үзегездән килгән эшләрне үтәргә тырышыгыз!

- - Учакны сүндермичә калдырма.
- - Теләсә кайда чүп ташлама.
- - Кыш көне кошларны ашат.
- - Кулыңны юдың – кранны яп.
- - Бүлмәдән чыкканда утны сүндер.

Табигатьне сакла һәм ярат!

СОХРАНИ МИР ВОКРУГ СЕБЯ